

Sygn. akt VII U 261/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 lipca 2020 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Błażejowska

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2020 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy A. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania A. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 31 marca 2020 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od 15 lutego 2020r. do 28 lutego 2020r.; odwołująca nie jest zobowiązana do zwrotu zasiłku chorobowego w wysokości 837,48 zł (osiemset trzydzieści siedem złotych 48/100) wraz z odsetkami.

SSR Katarzyna Błażejowska

Sygn. akt VII U 261/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 31 marca 2020 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił ubezpieczonej A. Z. prawa do zasiłku chorobowego od dnia 15 lutego 2020 r. do dnia 28 lutego 2020 r. oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego w kwocie 837,48 zł wraz z odsetkami. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż w dniu 26 lutego 2020 r. przeprowadził kontrolę prawidłowości wykorzystywania przez ubezpieczoną prawidłowości zwolnienia lekarskiego pod adresem zamieszkania w K. przy ul. (...), bowiem adres ten został podany lekarzowi wystawiającemu zwolnienie lekarskie. W związku z nieobecnością ubezpieczonej pod w/w adresem organ rentowy wszczął postępowanie, w trakcie, którego ubezpieczona poinformowała, iż jej adresem zamieszkania jest K. ul. (...), zaś adres K. ul. (...) jest adresem zameldowania. Nadto organ wskazał, ubezpieczona nie poinformowała lekarza o swoim adresie pobytu w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy, natomiast na wszystkich zwolnieniach lekarskich dotyczących okresu od dnia 8 października 2019 r. do dnia 4 kwietnia 2020 r. widnieje adres w K. przy ul. (...) jako adres pobytu w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy. Ubezpieczona również nie poinformowała ZUS o zmianie adresu zamieszkania, nadto na kolejnym zwolnieniu lekarskim, po złożeniu przez ubezpieczoną wyjaśnieniu, nadal figuruje adres K. ul. (...). Ponadto na druku ZAS-53 wniosku o zasiłek chorobowy, ubezpieczona wskazała również adres K. przy ul. (...) jako adres zamieszkania, oświadczając, że dane zawarte we wniosku podała zgodnie z prawdą i zobowiązała się poinformować ZUS o wszelkich zmianach. Wobec powyższego organ uznał adres zameldowania za adres pobytu w trakcie orzeczonej niezdolności

do pracy, zaś złożone w dniu 5 marca 2020 r. wyjaśnienie nie uznał za usprawiedliwienie nieobecności w miejscu zamieszkania podczas kontroli prawidłowości wykorzystywania zwolnienia lekarskiego.

Z powyższym nie zgodziła się A. Z. wnosząc odwołanie. W uzasadnieniu wskazała, iż od ok 4 lat choruje na depresję dwubiegunową, zaś w grudniu 2019 r. została zwolniona z pracy, co nasiliło jej objawy, dlatego też jej zdolność do oceny sytuacji i niektórych działań i faktów jest o wiele niższa niż u zdrowych osób. Ubezpieczona wskazała, iż w kwietniu 2019 r. wyprowadziła się z domu rodzinnego i najęła mieszkanie. Jednakże z uwagi na niestabilną sytuację finansową jej rodziny, która może w każdej chwili może uniemożliwić jej dalszy najem, ubezpieczona nie wymeldowała się z domu rodzinnego i we wszystkich instytucjach nadal posługuje się adresem zameldowania. Ubezpieczona wskazała, iż pod tym adresem zamieszkuje jej siostra oraz matka, które przekazują jej informacje o przychodzącej do ubezpieczonej korespondencji. Ponadto odwołująca podniosła, iż w dniu kontroli, osoby przeprowadzające kontrolę zostały poinformowane przez jej matkę o adresie zamieszkania ubezpieczonej, jednakże nie udały się w to miejsce. Wobec powyższego ubezpieczona w dniu 5 marca 2020 r. udała się do ZUS, gdzie złożyła pisemne wyjaśnienia. W opinii ubezpieczonej organ rentowy nie zrobił nic, aby wyjaśnić sprawę. Jednocześnie ubezpieczona wskazała, iż w druku ZAS-53 posłużyła się adresem zameldowania, bowiem jest to również jej adres do korespondencji. Ubezpieczona podniosła również, iż nikt jej nie informował, iż wskazany adres do korespondencji musi być tożsamy z miejscem pobytu i służyć będzie do kontroli ZUS.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, zasądzenie od odwołującego na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego oraz podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczona jest zameldowana w K. przy ul. (...), jednakże zamieszkuje w K. przy ul. (...). Ubezpieczona nie dokonała aktualizacji miejsca zamieszkania w swojej dokumentacji medycznej.

W okresie od dnia 15 lutego 2020 r. do dnia 28 lutego 2020 r. była niezdolna do pracy. Zaświadczenie lekarskie zostało wystawione na adres zameldowania w K. przy ul. (...). Adres ten ubezpieczona również podała we wniosku o zasiłek chorobowy.

Okoliczności bezsporne, nadto: zaświadczenie lekarskie ZUS ZLA seria (...) – akta rentowe, wniosek o zasiłek chorobowy ZAS-53 dnia 17 lutego 2020 r. – akta rentowe

W dniu 26 lutego 2020 r. pracownicy organu rentowego przeprowadzili kontrolę prawidłowości wykorzystywania zwolnienia lekarskiego przez ubezpieczoną przy ul. (...) w K.. Na miejscu pracownicy ZUS nie zastali ubezpieczonej. Nadto matka odwołującej poinformowała ich, iż ubezpieczona mieszka pod innym adresem.

Pismem z dnia 26 lutego 2020 r. ZUS zobowiązał ubezpieczoną do złożenia wyjaśnień powodu nieobecności oraz jakie otrzymała zalecenia od lekarza leczącego, czy korzysta z zabiegów lub rehabilitacji oraz czy w okresie choroby wykonuje inną pracę zarobkową.

Pismem z dnia 5 marca 2020 r. odwołująca złożyła wyjaśnienie wskazując, iż adres przy ul. (...) w K. jest adresem zameldowania a nie zamieszkania. Ubezpieczona wskazała, iż jej adresem pobytu jest ul. (...) w K.. Nadto oświadczyła, iż cała korespondencja adresowana do niej jest doręczana na adres zameldowania. Jednocześnie oświadczyła, iż nie korzysta z zabiegów rehabilitacyjnych ani nie wykonuje żadnych prac zarobkowych.

Mimo powyższego wyjaśnienia decyzją z dnia 31 marca 2020 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawo do zasiłku chorobowego za okres od dnia 15 lutego 2020 r. do dnia 28 lutego 2020 r. i zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego z funduszu chorobowego w kwocie 837,48 zł wraz z odsetkami.

Dowód: protokół kontroli z dnia 20 lutego 2020 r. – akta rentowe, pismo ZUS z dnia 26 lutego 2020 r. – akta rentowe, pismo odwołującej z dnia 5 marca 2020 r. – akta rentowe, decyzja ZUS z dnia 31 marca 2020 r. – akta rentowe

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie było zasadne i zasługiwało na uwzględnienie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację zgromadzoną w aktach sprawy oraz aktach rentowych, których wiarygodność i autentyczność nie były kwestionowane przez strony. Stan faktyczny w sprawie był zasadniczo między stronami niesporny.

Powyższy materiał dowodowy Sąd ocenił w oparciu o zasady logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego.

Należy zaznaczyć, iż jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, sąd ubezpieczeń społecznych nie ma obowiązku prowadzenia postępowania dowodowego z urzędu, a odrębny charakter postępowania nie wyłącza zasady kontrydiktoryjności w tych sprawach, w tym ciężaru dowodzenia swych twierdzeń przez ubezpieczonego i pozwanego organ (por. wyroki SN z dnia 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07, Lex nr 447681; z dnia 8 lipca 2008 r., II UK 344/07, Lex nr 497701; z dnia 11 lutego 2011 r., II UK 269/10, Lex nr 794791 i z dnia 9 sierpnia 2011 r., I UK 52/11, Lex nr 1084706). W niniejszej sprawie to na pozwanym spoczywał obowiązek wykazania okoliczności, z których wywodził korzystne dla siebie skutki prawne. Między stronami zasadniczo bezspornym był fakt, iż ubezpieczona A. Z. przebywała na zwolnieniu lekarskim z tytułu niezdolności do pracy, a pobyt ten miał miejsce pod innym adresem niż wskazany w zaświadczeniu lekarskim.

Spornym natomiast okazała się ocena prawna, czy w związku nieobecnością ubezpieczonej w miejscu wskazanym przez lekarza wystawiającego zaświadczenie, jako miejsce pobytu, podczas gdy ubezpieczony przebywając w innym miejscu, może zostać pozbawiony prawa do zasiłku chorobowego.

Na wstępie wskazać należy, iż zgodnie z art. 6 ust 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 645, dalej: ustawa zasiłkowa) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia (art. 17 ust. 1 ustawy zasiłkowej). Nie budzi wątpliwości, że prawo do tego świadczenia podlega utracie w przypadku wystąpienia jednej z dwóch niezależnych przesłanek określonych w cytowanym przepisie, a więc wykonywania pracy zarobkowej w okresie orzeczonej niezdolności do pracy lub wykorzystywania zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia.

Sąd nie kwestionuje faktu, iż prawidłowość orzekania o czasowej niezdolności do pracy z powodu choroby oraz wystawiania zaświadczeń lekarskich podlega kontroli. Możliwość taką daje organom rentowym dyspozycja art. 59 ust 1 ustawy zasiłkowej. Niemniej jednak ten sam przepis wskazuje, iż w celu kontroli lekarz orzecznik ZUS może przeprowadzić badanie lekarskie ubezpieczonego w miejscu jego pobytu (art. 59 ust 3 pkt 1 lit b). Organ rentowy wywiódł z faktu, iż ubezpieczona zamieszkuje pod innym adresem, niż wskazany w zaświadczeniu lekarskim, wniosek, iż korzysta ze zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z jego przeznaczeniem. Niemniej jednak, w ocenie Sądu, organ rentowy w żaden sposób nie wykazał tej zależności. ZUS swoją argumentację opierał na braku stosownego zawiadomienia organu przez ubezpieczoną o zmianie miejsca zamieszkania, a jednocześnie nie wykazał, w jaki sposób ubezpieczona, w okresie orzeczonej niezdolności do pracy, wykorzystwała zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego celem. Ubezpieczona wskazywała, iż w okresie orzeczonej niezdolności nie wykonywała żadnej czynności związanej z pracą zarobkową. Nie ulega wątpliwości, iż adres wskazany w zaświadczeniu lekarskim znajdującym się w aktach rentowych jest niezgodny z faktycznym adresem odwołującej. Zaświadczenia lekarskie, w tym to, które podlegało kontroli, zostały wystawione z podaniem adresu, pod którym ubezpieczona jest zameldowana. Okoliczność ta nie była przez ubezpieczoną kwestionowana. Sąd w tym zakresie podziela stanowisko wyrażone przez judykaturę wskazujące, iż niewskazanie na zaświadczeniu lekarskim prawidłowego adresu przez odwołującego nie może być interpretowane,

jako wykorzystanie zwolnienia lekarskiego niezgodnie z jego przeznaczeniem, bowiem nie stanowi to zachowania, które w jakikolwiek sposób mogłoby mieć związek ze zdrowotnymi przesłankami udzielenia takiego zwolnienia, ani tym bardziej rodzić podejrzenia, co do rzeczywistego stanu zdrowia ubezpieczonego (wyrok SR dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie z dnia 18 września 2013 r., VI U 88/13, Lex nr 1914943).

W konsekwencji, mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż ubezpieczona ma prawo do zasiłku chorobowego od dnia 15 lutego 2020 r. do dnia 28 lutego 2020 r. o czym Sąd, na podstawie art 17 ust 1 ustawy zasiłkowej oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł w wyroku.

SSR Katarzyna Błażejowska